

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

22. De Spiritu sancto, ejus necessitate & operatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CONSID. XXII.

De Spiritu sancto, ejus necessitate & operatione.

I. **N**ecessitatem ostendunt verba illa Pauli: *Nemo potest dicere, Dominus Iesu, nisi in Spiritu sancto.* Confirmat hoc S. Gregorius, qui ad vitæ æternæ meritum nihil à corde nostro prodire posse asseverat, nisi Spiritus sanctus, qui electorum cordi ad bene vivendum præfideret, illud operetur. Sed & S. Augustinus quidquid cælum & terrena ad sanandum regendumque hominem congerant, nihil profuturum proclamat; nisi Spiritus sanctus operetur intrinsecus, & interiore gratiâ mentem regat & agat. Adfert ad hoc egregiam cõparationem S. Chrysostomus: Da mihi, inquit, navim paratam, gubernatorem, nautas, funes, anchoras, omnia disposita, & nusquam esse Spiritum venti; nõne tardat omnis quantumcumque est apparatus? ita si desit Spiritus sanctus, otiosa sunt omnia.

Sed & Basilius hanc Spiritus sancti necessitatem aliâ similitudine amplificat. Quemadmodum si nocte lucernam tollis è domo, superest, ut nihil videant oculi, nihil operentur vires, nec agnos-

catur rerum dignitas; sed per ignorantiam aurum æquè conculceretur, ac si ferrum esset; ita in intelligibili gubernatione impossibile est illâ infirmitatem manere vitam absque Spiritu sancto. Sed cui non cæcutit rationis oculus, satis advertit, sicut membra corporis absque spiritu vitæ illa vivificante moveri non possunt; ita nec interiorem hominem posse vel unicâ mentis aspiratione ferri ad cælestia, nisi Spiritus internus vitæ spiritualis calorem subministrat: rectè enim S. Gregorius habitare in corpore animam, inquit, probant virales sensus corporis; habitare in anima spiritum, probat vita spiritualis.

Jam videamus quàm magna operetur in nobis ille Spiritus: Primò, si eundem S. Gregorium audimus, in igne & columba nobis monstratus est, quia omnes quos implet, & columbæ simplicitate mansuetos, & igne zeli ardentibus exhibet. Fons vivus dicitur, quia sordes abluat, hortum animæ rigat, & concupiscentiæ calorem refrigerat. Unctio dicitur, quia donis suis loculenta; quæ à lapsu Adami inflata nobis sunt vulnera, suis donis curati stultitia laboramus in iudicando, hebetudine in cognoscendo, præcipitatione in diligendo, pusillanimitate in pervincendis difficultatibus, nescio qua insensibilitate

I. Quanta nobis necessitas Spiritus sancti.

I. Cor. 12.

I. 2. moral. c. 42.

C. de civit. Dei, c. 6.

De adorando Spiritu.

Orat. de Spiritu S.

iii supra

2. Quanta ex eo unitas,

Tract. Spiritus

litate in Dei cultu, superbia & tumore in occasionibus: Unctione sua Spiritus sanctus stultitiae vulnus dono sapientiae temperat, hebetudinis & ignorantiae dono scientiae & intellectus, praecipitationi medetur dono consilij, pusillanimitati dono fortitudinis; durum cor dono pietatis emollit, superbiam timoris sancti oppositu elidit: ad hunc modum qui Spiritus sancti gratiam assequuntur, fiunt per timorem Dei humiles, per pietatis studium misericordes, per scientiam discreti, per mentis fortitudinem liberi, per consilium cauti, per intellectum providi, per sapientiam maturi. O quam merito Ecclesia sapissime multiplicat: Veni, veni; ut videlicet tam insignes fructus in filiorum suorum cordibus producat.

Tract de Spiritu S. S. Cyprianus tria à Spiritu sancto promanantia distinguit; Suspirationem, Inspirationem, Aspirationem. Suspiratio est, qua ad illum velut absentem desideris suspiramus. Inspiratio est, qua iam Spiritus sanctus, per motionem internam se animo nostro praesente insitit. Aspiratio vero est, qua ipse per desideria caelestia mentem nostram ad superna elevat; atque haec tria à Spiritu sancto causam habere & effectum, & materiam & proventum promuntiat.

Denique S. Bernardus vult, ut *Serm. 32. in Cant.* minimam boni cogitationem ab illo promanare agnoscamus. Cum bona, inquit, in tuo animo voluissentis, non tuam putes esse cogitationem, sed illum agnosce loquentem, qui apud Prophetam dicit: *Ego qui loquor justitiam.* Bonum quod cogitatur, Dei vocem, non cordis prolem existere existima, & non tantum periculosè, sed damnabiliter errari, dum quod Dei est in nobis, damus nobis, putantes Verbi visitationem nostram esse cogitationem.

Vide & alium Spiritus sancti effectum, à venti navim in altum promoventis similitudine adumbratum. Ut enim dum ventus à portu paulatim navigium in altum promoveret, paulatim etiam terraeque urbesque recedunt, & tandem ex oculis disparent; ita dum Spiritus sanctus humanam mentis implet vela, & ad caelestia evehit, rerum caducarum cogitationes & affectus evanescent.

Restat ut quid ex parte nostra ad Spiritum sanctum impetrandum conservandumque adferre nos oporteat, eum ipsius Sancti gratia discutiamus. Infigenda est animo magna tam praestantis doni aestimatio; ut quod de Sapientia dicitur, hoc de Spiritu sancto dictum existimemus, tribusque honorum generibus quae apud mortales in pretio sunt, illum

Eccelum

3.
Quid nobis agendum ad illius receptionem.

1. Estimandum donum. Sap. 7.

lum longè antepoſuimus. 1. Honoribus, Ita unusquisque noli ſum apud ſe ſincerè dicat: præpoſui illum regnis & ſedibus. 2. Opibus. Divitias nihil eſſe duxi in comparatione illius. 3. Bonis corporis. Super ſalutem & ſpeciem dilexi illum.

4.
Purgan-
dus ani-
mus.
Serm. 5. de
Aſceſſu.

2. Purgandus eſt animus à carnis rerumque caducarum amoribus: rectè enim S. Bernardus ponderans illa Chriſti verba, *Niſi ego abiero, paraſitus non veniet ad vos* ait: Si hæc ita ſunt, imò quia ita ſunt, audeat aliquis de cætero, qui carnem fovet, qui in carne ſeminat, carnem ſapit, illam ſperare gratiam ſpiritus vehemētis, quam, ut Veritas ipſa teſtatur, nec cum ipſa Verbi carne percipere Apoſtoli ullatenus potuerunt? Errat omnino ſi quis cæleſtem illam dulcedinem huic ceneri, divinum illud baſamum huic veneno, chariſmata illa ſpiritus miſceri huiusmodi poſſe illecebris arbitratur.

Dum Elizaſus duplici ſpiritu Eliæ donari peroptavit, noluit harere in Jericho, eſt id Elias videretur diſſimulanter permittere: Jericho verò lunam ſive inconstantiam & mutationem ſignificat. Noluit etiam remanere in Galgalis, quod Vallem veterem ſonat, imò neque in Bethel, quod domum Dei designat. Ita tu ſi abundanti ſpiritus ſancti gratiâ locupletari deſideras, inſtabilita-

tem animi in boni proſecutione devita, veterem hominem, maloque ejus habitus odio habe, imò nec cæleſtibus conſolationibus nimis adhaereſce: Chriſtum ſequere, ejuſque veſtigiiſ, à quo ſpiritus ſanctus mittitur, conſtanter inſiſte.

3. Amplificandus eſt ſinus mentis ingentibus deſideriis, atque hac in re imitandi Apoſtoli in oratione, votisque congeminandis, conſtantes, & aſſidui. Audi Bernardum: Oportet ut ſancti deſiderij ardor præveniat faciem ejus ad omnem animam, ad quam ipſe venturus eſt, & ſic præparet locum Domino. Sanctus verò Auguſtinus, Sicut, inquit, cum noſti quàm magnum eſt, quod accepturus es, & vides quia anguſtus eſt ſinus, aut ſaccus, ut illud capiat, extendendo facis capaciorem; ſic ait deſiderio extendi dilatarique oportere ſinum animæ. Imò verò ab ipſomet ſpiritu ſancto ſpiritum hominis ampliari, & anguſtias ſuas deſerere, egregiè alibi deſcribit. Contemne, inquit, ſpiritum tuum, accipe ſpiritum Dei: nec timeat ſpiritus tuus, ne cum cœperit in te habitare ſpiritus Dei, anguſtias patiaris in corpore tuo; non ille excludet ſpiritum tuum; noli timere. Si divitem aliquem hoſpicio excipias, pateris anguſtias, ubi maneat tu non invenis, ubi lectus illi paratur,

5.
Conci-
pienda
deſideria.
Serm. 3.
in Cant.

Tract. 5. in
Ep. 5. 140.

Serm. 5. de
verſu dt.

6.
Confer-
untur
gratia.

paretur, ubi conjux, ubi filij, ubi familia. Quid ago? inquis, quod co? quod migrabo? Suscipe divitem spiritum Dei, dilataberis, non angustaberis: dices hospiti tuo: Dilatasti gressus meos subtus me; quando hic non eras, angustias patiebar; implesti cellam meam, non me exclusisti, sed angustiam meam.

6.
Confer-
vna. La. ejus
gratia.

4. Conservandus est Spiritus sanctus & omnino in corde nostro retinendus. Quomodo id fiet? Si nimirum ab illo te regi linas, ei que voluntatis tue fræna committas; si dicas cum Sponsa in Canticis: *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Quasi diceret: Ille Spiritus sanctus, qui totus amor est, totus charitas, venit ad me, & intendit mihi, ut bene mihi sit ab ejus gratiâ, & præsentia; ego vicissim intendo, ut in omnibus illi morem geram; ille salutem meam, ego ejus voluntati: ille mihi, & non alteri (immundo scilicet) quia una sum columba ejus, ego illi & non alteri; nec enim audire volo vocem alienorum. Vocatur à Regio Propheta spiritus rectus; obliquas igitur intentiones, & curvos in terram affectus fuge, si illi placere exoptas. Vocatur Sanctus; noli igitur locum contaminare, in quo sedem figit, quod est cor tuum: columba est, quæ tætere fugatur. Vocatur Spiritus principalis, dominari vult, & alium

præponi sibi non patitur. Regit, inquit S. Cyprianus, componit, consummat, & perficit quas inhabitat mentes, & corda quæ possidet, nec errare patitur, nec corrumpi, nec vinci, quos possederit, quos gladio potentissimæ virtutis accinxerit. Vides hoc in sancta Theodosia octodecim annorum virgine, quæ cum visitaret Martyres in carcere, & pro se eorum preces rogaret, illis orantibus audita est vox de cælo: Ego illam oleo athletæ unguo, & spiritu meo confirmo, ad cruciamenta omnia vincenda. Capta ab Urbano Præsidente, dum cruciatur: Exurge, inquit, Urbane, nullo de parato mihi prandio, ferculo me fraudes; excruciatâ, in mare projecta, leonibus objecta, tandem decollata, & tum visa columba auri splendore pulchrior cælum conscendere, scilicet tota S. Spiritus fuerat habitaculum.

CONSID. XXIII.

De Deo Vno & Trino amoris objecto & exemplari.

Christi Victoris & Triumphatoris consideratio ad corda nostra sursum amoris pennis elevanda; Spiritus sancti deinde, qui Amor est, & per quem charitas in corda hominum diffusa est.

Eccc 1 cor-